

### III. Recerca

#### 1. Selecció de programes de recerca

##### *Secció Històrico-Arqueològica*

- **Catàleg i corpus documental del brodat a Catalunya: segles XIV i XV**  
Director: Rafael Cornudella i Carré
- **Catalunya Carolíngia**  
Directors: Gaspar Feliu i Montfort i Josep Maria Salrach i Marés
- **Corpus Antiquitatum Americanensium\***  
Directora: Victòria Solanilla Demestre. Ponent: Josep Guitart i Duran
- **Corpus des Troubadours\***  
Directors: Vicenç Beltran i Pepió i Tomàs Martínez Romero
- **Corpus Documental de les Relacions Internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó**  
Directors: Antoni Riera i Melis i Carles Vela Aulesa
- **Corpus International des Timbres Amphoriques\***  
Director: Cèsar Carreras i Monfort. Ponent: Josep Guitart i Duran
- **Corpus Signorum Imperii Romani (CSIR). Corpus d'escultura romana dels Països Catalans**  
Director: Ferran Arasa i Gil
- **Deute sobirà i construcció de l'Estat a la Corona d'Aragó a la baixa edat mitjana**  
Director: Antoni Furió i Diego
- **Digitalització de dibuixos de material arqueològic d'Ullastret**  
Director: Joan Sanmartí Grego
- **Disseny i planificació del projecte *Romànic en xarxa*<sup>1</sup>**  
Directora: Immaculada Lorés i Otzet
- **El *Corpus Inscriptionum Latinarum* dels Països Catalans: redacció, edició de les inscripcions amb atenció especial a les formes de suport i escriptura\***  
Director: Marc Mayer i Olivé

\* Programes de la UAL.

1. Programa en col·laboració amb l'Institut de Recerca en Cultures Medievals de la UB.

- **Els mercats i el comerç d'aliments a l'edat mitjana: la seva incidència en el desenvolupament agrari i la integració comercial dels Països Catalans**  
Director: Antoni Riera i Melis
- **Fontes Musicae Cataloniae: Catalogació, edició i difusió dels repertoris compositius, iconogràfics i de traducció oral de Catalunya (1450-1950)**  
Director: Josep Maria Gregori i Cifré
- **Justícia i resolució de conflictes a la Catalunya medieval. Col·lecció diplomàtica. Segles IX-XIII**  
Directors: Tomàs de Montagut i Estragués i Josep Maria Salrach i Marés
- **Recerca arqueològica de la ciutat romana de *Iesso* (Guissona)**  
Director: Josep Guitart i Duran
- **Recerca i transcripció de l'himnari del segle XIII-XIV**  
Director: Romà Escalas i Llimona
- **Repertori de col·leccionistes i col·leccions d'art i arqueologia de Catalunya**  
Directors: Bonaventura Bassegoda i Hugas i Francesc Fontbona i de Vallescar
- **Repertori de la memòria personal a la Catalunya contemporània**  
Director: Albert Balcells i González
- **Tabula Imperii Romani - Forma Orbis Romani\***  
Director: Josep Guitart i Duran
- **Un petit país llatí: Catalunya i l'exposició de 1929, de Nicolae Iorga**  
Director: Enric Pujol i Casademont

*Secció de Ciències Biològiques*

- **BioGenoma dels Països Catalans. El Genoma de Gaia als Països Catalans**  
Directora: Montserrat Corominas i Guiu. Ponent: Roderic Guigó i Serra
- **Briòfits. Actualització del llibre *Handbook of mosses of the Iberian Peninsula and the Balearic Islands* (publicat per FIEC l'any 2006)**  
Directora: Montserrat Brugués i Domènech. Ponent: Josep Peñuelas i Reixach

\* Programa de la UAI.

- **Catàleg de la biodiversitat de Catalunya**  
Directora: Jordina Belmonte Soler
- **Ciència ciutadana i estudi de les orquídiades a Catalunya**  
Directora: Jordina Belmonte Soler. Ponent: Joaquim Gosálbez i Noguera
- **Els jardins botànics de la ciutat de Barcelona al llarg de la seva història**  
Director: Jordi Cartaña Pinén
- **Estudi del gat fer a Catalunya**  
Directora: Jordina Belmonte Soler
- **Fauna aquàtica en coves anquihalines del País Valencià: un món encara per descriure**  
Director: Ferran Palero Pastor. Ponent: Juli Peretó i Magraner
- **Galeria de científics catalans**  
Directora: Mercè Durfort i Coll
- **La flora dels estanys del Pirineu 30 anys després: resposta a les pressions i amenaces de canvi global**  
Directora: Esperança Gacia Pasola
- **Natura, ús o abús? Llibre blanc de la gestió de la natura als Països Catalans. 40 anys després de la publicació**  
Directors: Ramon Folch i Guillèn, Josep Peñuelas i Reixach i David Serrat i Congost
- **Organització per a la cartografia de les plantes vasculares als Països Catalans (ORCA)**  
Director: Xavier Font i Castell. Ponent: Jaume Terradas i Serra
- **Recerca etnobotànica als Països Catalans: prospeccions i base de dades<sup>2</sup>**  
Director: Joan Vallès i Xirau
- **Recuperació i difusió del patrimoni científic (II). Localització, digitalització i anàlisi de revistes catalanes, valencianes i balears de ciència, tecnologia i medicina anteriors a 1950**  
Director: Àlvar Martínez Vidal. Ponent: Josep Lluís Barona i Vilar
- **Seguiment transfronterer d'espècies de la flora amenaçada dels Pirineus orientals**  
Directora: Jordina Belmonte Soler. Ponent: Joaquim Gosálbez i Noguera

2. Programa en col·laboració amb el Laboratori de Botànica de la UB i l'Institut Botànic de Barcelona.

- **Terminologia de la genètica, la genòmica i l'enginyeria genètica humana en llengua catalana dins del marc del manteniment del Diccionari de Medicina (DEMCAT)<sup>3</sup>**

Director: Ramon Bartrons i Bach

A més, la Secció ha participat en el projecte FORHOT d'estudi dels efectes del canvi climàtic sobre la pèrdua d'estocs de carboni àrtic, subàrtic i boreal (director: Josep Peñuelas i Reixach) i està preparant la publicació de diversos treballs amb aportacions a la diversitat dels fongs i líquens dels Països Catalans (director: Xavier Llimona i Pagès).

### *Secció de Ciències i Tecnologia*

- **Anàlisi del risc en cas d'incendi en la interfície urbana-forestal: impacte en infraestructures de GLP<sup>4</sup>**

Director: Joaquim Casal i Fàbrega

- **Carles Emili Montañés i Criquillion (1877-1974), tècnica, indústria i política**

Director: Antoni Roca Rosell

- **Diccionari multilingüe de la ciència del sòl català-galleg-espanyol-portuguès amb equivalències en anglès, eusquera i francès (DicMCS)**

Director: Jaume Porta i Casanellas

- **El meteorit de Terrassa de 1704: estudi científic i valor històric**

Director: Jordi Llorca i Piqué

- **Història de la matemàtica, resultats, contextos i textos. Grècia IIIa, IIIb i IIIc**

Directora: Pilar Bayer i Isant

- **Horitzons mediterranis: simulació numèrica de les condicions atmosfèriques en les observacions visuals Mallorca-Catalunya**

Director: Jordi Mazon Bueso. Ponent: Antoni Roca Rosell

- **Lingüística quantitativa: les lleis lingüístiques en el català**

Director: Antoni Hernández Fernández. Ponent: Ramon López de Mántaras i Badia

3. Programa en col·laboració amb el TERMCAT.

4. Programa en col·laboració amb el Centre d'Estudis del Risc Tecnològic de la UPC.

**Secció Filològica***Programes normatius i d'estandardització*

Són aquells que tenen per objectiu l'establiment de la normativa explícita o de propostes normatives que responen a encàrrecs oficials. Són competència de l'IEC, que delega en la SF.

- **Actualització de la segona edició del *Diccionari de la llengua catalana***  
Director: Joaquim Rafel i Fontanals
- **Actualització del *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya***  
Director: Josep Moran i Ocerinjauregui
- **Actualització i difusió de la normativa lingüística en el projecte Optimot**  
Directora: Mila Segarra i Neira
- ***Diccionari manual de la llengua catalana. Segona edició***  
Director: Joaquim Rafel i Fontanals. Col·laboradora en la direcció: Mercè Lorente i Casafont
- **Estudi de la variació i la prescripció en les orientacions normatives de la Secció Filològica**  
Directora: Mila Segarra i Neira
- **Gramàtica Bàsica i d'Ús de la Llengua Catalana**  
Directora: Maria Josep Cuenca Ordinyana
- **Gramàtica de la Llengua Catalana**  
Directors: Gemma Rigau i Oliver i Manuel Pérez Saldanya
- **Gramàtica Essencial de la Llengua Catalana**  
Directora: Maria Josep Cuenca Ordinyana
- **Nomenclàtor Geogràfic Básico de España**  
Director: Josep Moran i Ocerinjauregui
- **Nomenclàtor Mundial**  
Director: Josep Moran i Ocerinjauregui
- **NOTIB. Nomenclàtor toponímic de les Illes Balears**  
Director: Joan Miralles i Monserrat
- **Nou Diccionari Normatiu de la Llengua Catalana**  
Director: Joaquim Rafel i Fontanals

- **Ortografia Catalana**  
 Coordinador: Vicent Pitarch i Almela
- **Projecte de constitució del corpus de referència de la llengua de signes catalana**  
 Director: Josep Quer i Villanueva. Ponent: Gemma Rigau i Oliver
- **Projecte de desenvolupament de la gramàtica i el lèxic de la llengua de signes catalana**  
 Director: Josep Quer i Villanueva. Ponent: Gemma Rigau i Oliver
- **Proposta de transcripció del xinès al català**  
 Responsable: Lluís B. Polanco i Roig
- **Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, III. Lèxic**  
 Responsable: Joan Veny i Clar
- **Proposta sobre el sistema de transcripció del grec modern al català**  
 Responsable: Lluís B. Polanco i Roig

#### *Programes de recerca*

Són aquells l'objectiu dels quals és construir o dotar la comunitat científica d'una infraestructura de recerca o d'una obra de caràcter fonamental.

- **Atles Lingüístic del Domini Català (ALDC)**  
 Directors: Joan Veny i Clar i Lídia Pons i Griera
- **Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català modern (GCM) i III<sup>5</sup>**  
 Director: Josep Martines Peres
- **Continuació del Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana (CTILC2), fase executiva**  
 Director: Joaquim Rafel i Fontanals
- **Corpus Oral de la Llengua Catalana**  
 Director: Nicolau Dols i Salas
- **Diccionari descriptiu de la llengua catalana (Diccionari del Català Contemporani)**  
 Director: Joaquim Rafel i Fontanals

5. Programa en col·laboració amb la Universitat d'Alacant.

- **Digitalització de l'Onomasticon Cataloniae**  
Director: José Enrique Gargallo Gil
- **GARBELL: Analitzador de la diccionariabilitat dels neologismes catalans (NADIC2)<sup>6</sup>**  
Directora: Judit Freixa Aymerich. Ponent: Mercè Lorente i Casafont
- **Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae<sup>7</sup>**  
Director: Pere J. Quetglas i Nicolau
- **Guaita Terminològica i ExtractCiT: extracció de terminologia de corpus original en anglès i en català, i proposta de termes neològics per a la Comissió de Terminologia Científica i Tècnica de l'IEC<sup>8</sup>**  
Directora: M. Teresa Cabré i Castellví
- **La gestió normativa en contextos politicoadministratius sociolingüísticament complexos**  
Director: Miquel Àngel Pradilla Cardona
- **Obres Completes de Pompeu Fabra: digitalització de l'obra i elaboració del volum d'índexs**  
Director: Jordi Mir i Parache
- **Observatori de Neologia<sup>9</sup>**  
Consell de direcció: M. Teresa Cabré i Castellví, Ona Domènech Bagaria, Rosa Estopà Bagot i Mercè Lorente i Casafont.  
Coordinadora: Judit Freixa Aymerich
- **Pla d'incorporació a la infraestructura de dades procedents de projectes de la Secció Filològica: portal de recursos lingüístics**  
Directora: M. Teresa Cabré i Castellví
- **Publicació de l'obra gramatical d'Antoni Febrer i Cardona<sup>10</sup>**  
Coordinadora: Maria Paredes Baulida
- **Refranyer Aguiló**  
Director: Germà Colón i Domènech († 2020)
- **Vocabulari de la Llengua Catalana Medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain**  
Director: Germà Colón i Domènech († 2020)

6. Programa en col·laboració amb la UPF.

7. Programa de la UAI amb la participació de l'IEC i amb la col·laboració del CSIC.

8. Programa en col·laboració amb el TERMCAT i amb l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la UPF.

9. Programa en col·laboració amb la UPF.

10. Programa en col·laboració amb l'IME.

*Projectes de connexió amb els col·lectius socials*

- **L'Acadèmia Oberta**

President: Màrius Serra i Roig

L'Acadèmia Oberta als Ensenyants (moderadora: Anna Bartra Kaufmann)

L'Acadèmia Oberta als Escriptors, Traductors i Correctors (moderador: August Bover Font)

L'Acadèmia Oberta als Mitjans de Comunicació (moderador: Oriol Camps i Giralt)

*Projecte per a accions de visibilitat de la Secció Filològica*

- **Àrea de Visibilitat**

President: Joaquim M. Puyal i Ortiga

*Secció de Filosofia i Ciències Socials*

- **Arnaldi de Villanova Opera Theologica Omnia 2: Diplomatarium\***

Director: Jaume Mensa i Valls

- **Cartografia històrica i urbana dels Països Catalans. Cartografia militar de la Ciutat de Mallorca (segles XVI-XIX)**

Director: Vicenç M. Rosselló i Verger

- **Catàleg dels manuscrits de la Biblioteca Diocesana del Seminari de Girona, VIII. Ms. 379-411**

Director: Jaume de Puig i Oliver

- **Catàleg històric general de la premsa en català**

Director: Jaume Guillaumet Lloveras

- **Cohesions i fractures a la Catalunya actual. Un informe sobre la realitat social i política de la Catalunya del segle XXI**

Director: Salvador Cardús i Ros

- **Diccionari històric de periodistes generalistes i especialitzats de l'àmbit dels territoris de llengua i cultura catalana**

Director: Josep M. Casasús i Guri

\* Programa de la UAI.



- **Evolució de les temàtiques d'investigació de les tesis doctorals sobre economia, geografia i sociologia presentades a les universitats dels Països Catalans (1990-2019)**  
Director: Andreu Mas-Colell
- **Fem l'escola plurilingüe**  
Director: Martí Teixidó i Planas. Ponent: Josep González-Agàpito i Granell
- **La geografia a Catalunya vista des de la Societat Catalana de Geografia**  
Director: Enric Bertran González. Ponent: M. Dolors Garcia Ramon
- **Les bases socials de l'independentisme a Catalunya, Flandes i Escòcia a les darreries del segle XX i principis del XXI**  
Directors: Salvador Giner de San Julián († 2019) i Montserrat Guibernau i Berdun
- **Models del dret i la filosofia política catalanes: semàntica de les doctrines juridicopolítiques del pactisme en les seves diferents fases**  
Directors: Pompeu Casanovas Romeu i Josep Monserrat Molas. Ponent: Josep Olesti i Vila
- **Programa de cooperació transfronterera Espanya-França-Andorra per a la digitalització de *Catalunya carolíngia***  
Directors: Martina Camiade Boyer i Jaume de Puig i Oliver

#### *Presidència*

- **Les ciutats mediterrànies. Els factors de desenvolupament i de progrés: mobilitat i desplaçament de persones\***  
Director: Flocel Sabaté i Curull
- **Registre i inventari dels vitralls catalans**  
Directores: Sílvia Cañellas Martínez i Núria Gil Farré. Coordinador: Antoni Vila Delclòs
- **Xarxa CRUSCAT. Coneixement, representacions i usos del català**  
Director: Miquel Àngel Pradilla Cardona

\* Programa de la UAI.

L'IEC compta amb un observatori, un centre, dos laboratoris i una càtedra:

- Observatori de la Recerca, coordinat per la Secretaria Científica.
- Centre Català de la Nutrició de l'IEC, dirigit per Jordi Salas-Salvadó, sota l'empareda de la SECCB.
- Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè, dirigit per Emma Suriñach Cornet, sota l'empareda de la SECCT.
- Laboratori de Fonètica, dirigit per Daniel Recasens Vives, sota l'empareda de la SF.
- Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural, dirigida per Joan A. Argenter i Giralt, sota l'empareda de la Presidència de l'IEC.

L'Institut forma part del Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT), encarregat de coordinar tota la informació i l'assessorament en matèria científica i tecnològica que necessita el Parlament de Catalunya. També participa en el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), en el Centre de Recerca Matemàtica (CRM) i en el Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT).

La informació completa és en l'apartat de recerca del web de l'IEC ([www.iec.cat](http://www.iec.cat)).